

INSTITUT
PRO POLITIKU
A SPOLEČNOST

Přehled dopadů zavedení digitální daně

POLICY PAPER / BŘEZEN 2020

MAREK ONDROUŠEK

WWW.POLITIKASPOLECNOST.CZ

OFFICE@POLITIKASPOLECNOST.CZ

Obsah

Úvod	2
Návrh zdanění digitální ekonomiky na úrovni Evropské unie	3
Základní parametry navrhované unijní úpravy digitální daně	4
Návrh OECD na zdanění v digitální oblasti	5
Digitální daň v České republice.....	5
Navrhovaná úprava digitální daně.....	6
Plátce daně – subjekt zdanění.....	7
Zdaňované služby – předmět daně	7
Základ daně a sazba daně.....	10
Zdaňovací období	10
Rozpočtové určení	10
Správa daně.....	11
Digitální daň ve vybraných evropských zemích	12
Francie.....	12
Rakousko	13
Itálie	13
Velká Británie.....	14
Výhled v dalších zemích	14
Dopady digitální daně na business	15
Závěr a doporučení.....	17
Zdroje	18

Přehled dopadů zavedení digitální daně

Policy Paper – Marek Ondroušek, březen 2020

Úvod

Problematika rychle rostoucí digitální ekonomiky, která umožňuje jiný model podnikání s velkým geografickým dosahem bez nutnosti mít v daném státě fyzickou přítomnost, nenechává zástupce jednotlivých států již delší dobu klidnými. Samozřejmě, že se obecně podporuje rozvoj v digitální oblasti (zmínit lze například snaha Evropské unie vytvořit jednotný digitální trh v Evropě¹). Avšak tento trend s sebou nese potřebu nově nastavit pravidla pro fungování ekonomiky a zdanění. Pravidla stanovená zákony a jinými právními předpisy vznikala a byla poplatná době, kdy byla převažujícím trendem nutnost, resp. potřebnost kamenné prodejny a přímý kontakt se zákazníkem. K tomu se samozřejmě pojily i nemalé náklady na takové podnikání. V digitální ekonomice však toto odpadá a ekonomika začíná fungovat jiným způsobem. Již není důležité, kde má jaký stát hranice, odkud je prodejce nebo spotřebitel. Stírají se vzdálenosti mezi prodávajícím a kupujícím. Z povahy věci nemohou pravidla, která byla poplatná tradiční ekonomice, vyhovovat ekonomice v době digitální. Změna s sebou nese i výzvy v oblasti daňové. Nejedna stát považuje za nespravedlivé, že ke zdanění podnikání nedochází na území, kde dochází k reálné spotřebě, tedy v místě, kde se nachází spotřebitel.

Problematika zdanění digitální ekonomiky se již řadu let diskutuje na úrovni Evropské unie. Poté, co v březnu 2019 selhala jednání nad jednotnou unijní úpravou, začaly některé ze států Evropské unie přicházet s vlastními návrhy, které jsou inspirovány neschválenou unijní směrnicí. Nejinak je tomu v České republice.

Velkou nevýhodou parciálních národních úprav, které se více či méně liší jedna od druhé, je právě jejich národní charakter, který neodpovídá potřebnému řešení momentální situace.

¹ Jednotný digitální trh v Evropě - Consilium. *Home - Consilium* [online]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/digital-single-market/>

Návrh zdanění digitální ekonomiky na úrovni Evropské unie

Problematika zdanění digitální ekonomiky je na úrovni Evropské unie dlouho diskutovaným tématem. Otevření diskuze lze datovat ke druhé polovině roku 2017, kdy se v Tallinnu uskutečnil summit předsedů vlád členských států Evropské unie.² Na summitu byl přijat závěr, že je zde potřeba nastavit efektivní a spravedlivé zdanění, které odpovídá digitální době.³

Digitální ekonomika je v mnoha ohledech jiná než „tradiční“ ekonomika. Možnost využití informačních a komunikačních technologií dává úplně jiný rozměr podnikání. Například již není zapotřebí, aby měl podnikatel v místě, kam poskytuje službu, své sídlo nebo zastoupení. Často tak dochází k poskytování digitálních služeb přes hranice jednotlivých států. Velmi cennými se stávají i nehmotná aktiva jako uživatelský obsah a informace, které se shromažďují o uživatelích.

Trend rozvoje digitálního prostředí je obecně podporován. Jedná se i o jednu z priorit Evropské komise, kterou je podpora jednotného digitálního trhu.⁴ Jakkoli je vyšší digitalizace podporována, přináší s sebou nové výzvy v oblasti regulatorní. Ty se netýkají pouze toho, že pravidla nastavená pár let zpátky nebo dříve mohou klást digitálnímu podnikání nepřiměřeně vysoké nároky, resp. vůbec neodpovídají tomu, jak digitální ekonomika funguje. Ale na druhou stranu je zřejmé, že pokud k podnikání není zapotřebí fyzická přítomnost ve státě, kam se například poskytují služby, pak je velmi snížen dosah možnosti a schopnosti jednotlivého státu v rámci své jurisdikce kontrolovat a vyžadovat plnění pravidel, které stanovil. Jednou z těchto oblastí je logicky i oblast daňová.

Právní úprava zdanění byla přijímána v době, kdy digitalizace prakticky neexistovala. Nebylo tedy v té době možné nastavit efektivní pravidla pro zdanění digitální ekonomiky, resp. přijmout pravidla, která by zohlednila budoucí rozvoj digitalizace. Pokud na jedné straně dochází k podpoře rozvoje digitálního trhu a usiluje se o jednotný digitální trh, je zapotřebí nastavit i daňový rámec odpovídající příslušné době. S čím se potýkají jednotlivé státy, tedy s jakým cílem bylo k zavedení digitální daně přistoupeno, bylo dle unijního návrhu zajistit spravedlivé zdanění digitální ekonomiky.⁵ Jedním z důvodů je skutečnost, že státy cítí nespravedlivost v tom, že příjmy z digitálního podnikání mohou být zdaňovány na jiném místě, než kde dochází k poskytování daných služeb, resp. než kde se nachází spotřebitel/uživatel.

V březnu 2018 Evropská komise předložila dva legislativní návrhy na změnu stávající právní úpravy v oblasti daní pro potřeby digitální ekonomiky. Jednalo se o návrhy dvou směrnic:

- zavedení dočasné digitální daně do doby, než budou upravena pravidla zdanění daně z příjmů právnických osob;
- návrh na úpravu daně z příjmů právnických osob v případě, že společnosti mají významnou interakci s uživateli prostřednictvím digitálních kanálů.

² Digital taxation - Consilium. *Home - Consilium* [online]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/digital-taxation/>

³ Council conclusions on digital taxation, 5/12/2017. *Home - Consilium* [online]. Copyright © [cit. 29.10.2019]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/media/31933/st15175en17.pdf>

⁴ Jednotný digitální trh | Evropská komise. *European Commission | Choose your language | Choisir une langue | Wählen Sie eine Sprache* [online]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/commission/priorities/digital-single-market_cs

⁵ Návrh směrnice Rady o společném systému daně z digitálních služeb jako daně z příjmu z poskytování určitých digitálních služeb [online]. Copyright ©C [cit. 30.10.2019]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018PC0148&from=CS>

V květnu 2018 bylo dohodnuto, že budou upřednostněna jednání týkající se dočasné úpravy digitální daně.⁶

Ke shodě na unijní podobě digitální daně nakonec nedošlo. V březnu 2019 byl na jednání ECOFIN přijat závěr⁷, že navzdory většinové podpoře pro zavedení digitální daně nedošlo ke všeobecné dohodě na podobě úpravy digitální daně. V projednávání dané úpravy se tak nyní pokračovat nebude. Namísto toho se síly zaměří na obdobnou úpravu, která se zpracovává na úrovni Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD). Evropskou komisí navrženou úpravu digitální daně odmítlo Irsko, Švédsko, Dánsko a Finsko.⁸

Základní parametry navrhované unijní úpravy digitální daně

Návrh směrnice ze dne 21. března 2018⁹ počítal s tím, že zdanění budou podléhat příjmy z celkově tří okruhů služeb, a to (i) z cílené online reklamy, (ii) z digitálního zprostředkování činností umožňujících vzájemnou interakci mezi uživateli, která usnadňuje prodej zboží a služeb a (iii) z prodeje dat o uživateli. Poslední kompromisní návrh, o němž se jednalo v březnu 2019 navrhoval ke zdanění už pouze jediný z okruhů služeb, a to cílenou online reklamu.¹⁰

Daní měly být zatíženy pouze velké subjekty, jejichž celosvětový obrat dosáhne alespoň 750 mil. EUR ročně a jejichž obrat ze zdanitelných služeb na území Evropské unie bude alespoň 50 mil. EUR. V případě, že je subjekt poskytující příslušné služby součástí skupiny, počítají se tyto částky za celou skupinu.

Vzhledem k tomu, že bylo cílem zdanit digitální služby v místě, kde se nachází spotřebitel, bylo součástí návrhu směrnice zakotveno, že ke zdanění dochází v členském státě, kde se nacházejí uživatelé příslušné digitální služby. Pro určení místa zdanění se primárně používá IP adresa.

Sazba daně byla navržena ve výši 3 %.

Digitální daň byla konstruována na roční bázi, tedy zdaňovacím obdobím měl být kalendářní rok.

Vzhledem k tomu, že by se jednalo o celounijní opatření, povinnosti vztahující se ke správě daně by se plnily vůči státu identifikací, bez ohledu na to, v kolika ostatních členských státech se nacházejí jednotliví spotřebitelé. Jedná se o obdobný přístup jako je tomu např. v režimu jednoho správního místa u daně z přidané hodnoty, kde se plní povinnosti vůči jednomu

⁶ Digital taxation - Consilium. *Home - Consilium* [online]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/digital-taxation/>

⁷ Economic and Financial Affairs Council, 12/03/2019 - Consilium. *Home - Consilium* [online]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/ecofin/2019/03/12/>

⁸ Přijaté texty - Finanční trestná činnost, vyhýbání se daňovým povinnostem a daňové úniky - Úterý, 26. března 2019. [online]. Copyright © Evropská unie, 2019 [cit. 29.10.2019]. Dostupné z: http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2019-0240_CS.html

⁹ EUR-Lex — Access to European Union law — choose your language [online]. Copyright ©C [cit. 30.10.2019]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018PC0148&from=CS>

¹⁰ Návrh směrnice Rady o společném systému daně z digitální reklamy jako daně z příjmu z poskytování služeb digitální reklamy - politická dohoda [online]. Copyright ©C [cit. 30.10.2019]. Dostupné z: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6873-2019-INIT/cs/pdf>

správci daně (stát identifikace) a Finanční správy jednotlivých zemích si následně předávají potřebné informace a daňové příjmy.

Dle odhadů Evropské komise by zavedení digitální daně přineslo členským státům do státního rozpočtu přibližně 5 miliard EUR za rok.¹¹

Návrh OECD na zdanění v digitální oblasti

Dne 9. října 2019 předložila Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) k veřejné diskusi návrh na zdanění v oblasti digitální ekonomiky.¹² Předložený návrh se zabývá společnostmi, které jsou orientované na spotřebitele. Je navrhováno opustit koncept stálé provozovny a zdaňování v místě, kde je stálá provozovna umístěna. Ale naopak, aby společnost danila ve státě, kde jí poskytované digitální služby přesáhnou určitou hranici bez ohledu na to, že není na tomto trhu fyzicky přítomna. Návrh počítá především s tím, že mezi jednotlivé státy bude přerozdělena část zamýšleného zbytkového zisku, tedy zisku, který přesahuje určitou prahovou hodnotu, která se určí prostřednictvím stanoveného vzorce, vycházející zároveň z konsolidovaných finančních výkazů subjektů. Rovněž návrh OECD počítá s tím, že zdanění by podléhaly pouze subjekty od určité výše obrátu (s největší pravděpodobností by byl využit limit 750 mil. EUR, který je dnes používán pro Country by Country Reporting¹³, neboli CbCR reporting).

K tomuto návrhu je možné do 12. listopadu 2019 uplatňovat připomínky, které budou následně vypořádávány a návrh na základě tohoto vypořádání upraven a připraven pro dosažení politické shody na jeho podobě, což je plánováno na první polovinu roku 2020.

Začátkem února 2020 se téměř 140 světových vlád včetně vlády ČR dohodlo, že začnou jednání o nových principech a pravidlech pro mezinárodní digitální daň. Dle vyjádření OECD by základní parametry měly být hotovy do konce roku 2020.

Digitální daň v České republice

Poté, co nebyla přijata společná úprava zdanění digitální ekonomiky na úrovni Evropské unie, začalo se zvažovat, zda podobnou úpravu nezavést na úrovni národní. Vládní koalice se na zavedení digitální daně dohodla koncem dubna 2019.¹⁴ Na začátku července byl návrh zákona o dani z vybraných digitálních služeb rozeslán do vnějšího připomínkového řízení se standardní lhůtou pro uplatnění připomínek v délce 20 pracovních dní. Návrh zákona byl předložen dne 5. září 2019 vládě a Legislativní radě vlády k projednání, a to s rozpory s kraji v otázce rozpočtového určení výnosu daně a s Ministerstvem průmyslu a obchodu, který jako gestor pro digitální ekonomiku zpochybňuje koncepci a vhodnost návrhu jako takovou.

¹¹ Digital taxation - Consilium. *Home - Consilium* [online]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/digital-taxation/>

¹² OECD invites public input on the Secretariat Proposal for a "Unified Approach" under Pillar One - OECD. *OECD.org - OECD* [online]. Copyright © 2019 Organisation for Economic [cit. 30.10.2019]. Dostupné z: <https://www.oecd.org/tax/beps/oecd-invites-public-input-on-the-secretariat-proposal-for-a-unified-approach-under-pillar-one.htm>

¹³Country by Country Reporting (CbCR). *Finanční správa* [online]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/mezinarodni-spoluprace/mezinarodni-zdanovani-prime-dane/country-by-country-reporting>

¹⁴ Vláda zavede sedmiprocentní digitální daň pro internetové giganty | ČeskéNoviny.cz. *České noviny | ČeskéNoviny.cz* [online]. Copyright © Copyright 2019 ČTK [cit. 01.11.2019]. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/vlada-zavede-sedmiprocentni-digitalni-dan-pro-internetove-giganty/1751001>

Pracovní komise Legislativní rady vlády projednaly návrh zákona v průběhu druhé poloviny září a začátkem října. Legislativní rada vlády návrh zákona zařadila na své jednání dne 17. října 2019. Návrh zákona s úpravami schválila. Upravená verze tentokrát již pouze návrhu zákona o dani z digitálních služeb byla zveřejněna dne 30. října 2019.¹⁵ Z této verze se vychází v následujícím textu.

Návrh zákona počítá s účinností od 15. dne po publikaci návrhu zákona ve Sbírce zákonů. Pokud se vezme v úvahu standardní délka legislativního procesu, lze účinnost předpokládat v polovině roku 2020. Ačkoli je zdaňovacím obdobím digitální daně kalendářní rok, zdanění budou na základě přechodného ustanovení podléhat pouze služby, které byly poskytnuty ode dne nabytí účinnosti návrhu zákona. Ke službám, které byly poskytnuty dříve, se nebude přihlížet.

Roční výnos digitální daně se dle předkladatele předpokládá v rozmezí 2,4 až 6,6 mld. Kč, pravděpodobně ve výši 5 mld. Kč.¹⁶

Koncem února 2020 ministryně financí Alena Schillerová přišla s návrhem, že by se s výběrem daně počkalo až na začátek příštího roku (2021) a zároveň oznámila, že chce snížit sazbu daně z připravovaných 7 % na 5 %.

Navrhovaná úprava digitální daně¹⁷

V České republice zpracovalo návrh zákona o dani z digitálních služeb Ministerstvo financí. Z hlediska základního rozdělení daní považuje Ministerstvo financí digitální daň za daň nepřímou, což zdůvodňuje tím, že se nezdaňuje příjem, ale poskytování služeb a že ke zdanění dochází v souvislosti se spotřebou.¹⁸ Předkladatel se rovněž odkazuje na stanovisko Evropské komise¹⁹, podle kterého se jedná o nepřímou daň (zdanění digitálních služeb).

Daň z digitálních služeb se skládá ze tří dílčích daní, a to podle okruhu služeb, k jejichž zdanění dochází. V navazujícím textu může pro snadnější představení úpravy digitální daně docházet k zaměňování těchto pojmů, resp. k jejich nerozlišování, avšak pouze tam, kde to nemá na základní přiblížení dané úpravy podstatný vliv.

¹⁵ Materiál - Portál Aplikace ODok. *Úvodní stránka - Portál Aplikace ODok* [online]. Copyright © 2019 [cit. 01.11.2019]. Dostupné z: https://apps.odok.cz/veklep-detail?p_p_id=material_WAR_odokkpl&p_p_lifecycle=O&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_p_col_id=column-1&p_p_col_count=3&material_WAR_odokkpl_pid=ALBSBDRCHKS9&tab=detail

¹⁶ Důvodová zpráva k návrhu zákona o dani z digitálních služeb, s. 25. Dostupné online na: https://apps.odok.cz/veklep-detail?p_p_id=material_WAR_odokkpl&p_p_lifecycle=O&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_p_col_id=column-1&p_p_col_count=3&material_WAR_odokkpl_pid=ALBSBDRCHKS9&tab=detail

¹⁷ Ačkoli je oficiální název daň z digitálních služeb, je v následujícím textu používán ve stejném významu i pojem „digitální daň“, který se obecně v souvislosti s touto daní běžně používá.

¹⁸ Důvodová zpráva k návrhu zákona o dani z digitálních služeb, s. 2. Dostupné online na: https://apps.odok.cz/veklep-detail?p_p_id=material_WAR_odokkpl&p_p_lifecycle=O&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_p_col_id=column-1&p_p_col_count=3&material_WAR_odokkpl_pid=ALBSBDRCHKS9&tab=detail

¹⁹ Stanovisko Evropské komise sp. zn. WK 12861/2018 INIT ze dne 25. října 2018.

Plátce daně – subjekt zdanění

Protože se dle Ministerstva financí jedná o daň nepřímou, je subjekt daně označen jako plátce daně.

Plátcem daně může být jak samostatná osoba povinná k dani, tak osoba v rámci skupiny, pokud poskytují některou z digitálních služeb podléhajících zdanění. Plátcem daně dle navrhované právní úpravy je:

- i. samostatná právnická osoba nebo jednotka bez právní osobnosti, pokud
 - o **celkové výnosy** v rozhodném období **jsou vyšší než 750 000 000 EUR a zároveň**
 - o **celková částka za poskytnuté zdanitelné služby** za rozhodné období **je vyšší než 50 000 000 Kč.**
- ii. entita ze skupiny, pokud
 - o **celková částka za poskytnuté zdanitelné služby** za všechny členy skupiny uskutečněné v rozhodném období připadajících na Českou republiku **je vyšší než 50 000 000 Kč.**

Rozhodným obdobím je v případě

- i. samostatné právnické osoby nebo jednotky bez právní osobnosti
 - o poslední účetní období této osoby nebo jednotky, za které je před prvním dnem zdaňovacího období sestavena účetní závěrka;
- ii. entity ze skupiny
 - o poslední účetní období, za které je před prvním dnem zdaňovacího období sestavena konsolidovaná účetní závěrka skupiny.

Navrhovaná úprava digitální daně obsahuje rovněž úpravu, která z působnosti daně vyjímá menší subjekty. Plátcem digitální daně tak nebude osoba, jednotka nebo entita, pokud

- úplata za poskytnuté služby v oblasti provedení cílené reklamní kampaně nebo poskytnutí dat o uživateli za rozhodné období nepřesáhne částku 5 000 000 Kč (v případě, že jsou služby poskytovány entitou ve skupině, počítají se do tohoto limitu částky všech entit ze skupiny);
- počet uživatelských účtů zřízených na mnohostranném digitálním rozhraní nebude vyšší než 200 000.

Zdaňované služby – předmět daně

Předmětem daně z vybraných digitálních služeb je **poskytnutí zdanitelné služby za úplatu na území České republiky**. Z hlediska předmětu daně jsou tedy důležité tyto aspekty:

- plátce daně musí poskytnout službu, která podléhá zdanění,
- tato služba musí být poskytnuta za úplatu,
- místo poskytnutí této služby je na území České republiky.

Zdanění podléhají tyto služby:

- i. provedení cílené reklamní kampaně,

- ii. využití mnohostranného digitálního rozhraní,
- iii. poskytnutí dat o uživateli.

Ad i. Provedení cílené reklamní kampaně

Zdanění v rámci této kategorie podléhá umístění cílené reklamy na digitální rozhraní, ale rovněž poskytnutí doplňkové služby, které s umístěním cílené reklamy souvisí.

V případě vymezení pojmu reklama se návrh zákona odkazuje na zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy a o změně a doplnění zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů, který v § 1 odst. 2 vymezuje reklamu jako *oznámení, předvedení či jinou prezentaci šířenou zejména komunikačními médii, mající za cíl podporu podnikatelské činnosti, zejména podporu spotřeby nebo prodeje zboží, výstavby, pronájmu nebo prodeje nemovitostí, prodeje nebo využití práv nebo závazků, podporu poskytování služeb, propagaci ochranné známky.*

Zdanitelnou službou je cílená reklama. Tudíž se musí jednat o reklamu, která je na digitální rozhraní umístěna v souvislosti s přístupem uživatele, a to na základě dat shromážděných o tomto uživateli nebo o technickém zařízení, které uživatel používá.

Za doplňkovou službu k umístění cílené reklamy považuje návrh zákona jakoukoli službu, která je poskytována v bezprostřední souvislosti s umístěním příslušné cílené reklamy. Pro účely zdanění není rozhodné, zda k poskytnutí doplňkové služby došlo před nebo až po umístění cílené reklamy, ale vždy zde musí být souvislost s jejím poskytnutím. V důvodové zprávě k návrhu zákona se jako příklad doplňkové služby uvádí *konzultační služby v souvislosti s umístěním cílené reklamy na konkrétním digitálním rozhraní, služby marketingového zhodnocení reklamní kampaně, nebo například topování, tedy přiřazení výhodnější reklamní pozice na digitálním rozhraní, na které se umístí cílená reklama.*²⁰

Zdanění je navázáno na poslední úplatnou událost, která se vztahuje k umístění cílené reklamy. Návrh zákona vychází z premisy, že umístění cílené reklamy bývá zpravidla službou trvající po nějakou dobu. Proto je zdanění navázáno až na poslední úplatnou událost, tedy na poslední událost, s níž je spojena povinnost poskytnout úplatu za umístění cílené reklamy. K tomuto okamžiku se tedy služba poskytnutí cílené reklamní kampaně považuje za uskutečněnou. Vzhledem k akcesorické povaze doplňkové služby se ke stejnému okamžiku považuje za uskutečněnou i doplňková služba.

Poslední důležitou podmínkou pro zdanění služby umístění cílené reklamní kampaně je místo poskytnutí, které musí být na území České republiky. Navrhovatel splnění této podmínky navázal na přístup českého uživatele na digitální rozhraní, na němž dojde k zobrazení cílené reklamní kampaně. Posouzení, kdo je českým uživatelem, je v první řadě navázáno na IP adresu nacházející se na území České republiky.

Ad ii. Využití mnohostranného digitálního rozhraní

V případě zdanitelné služby využití mnohostranného digitálního rozhraní bude nejprve vhodné vymezit samotný pojem mnohostranné digitální rozhraní. Pod tímto pojmem

²⁰ Důvodová zpráva k návrhu zákona o dani z digitálních služeb, s. 38. Dostupné online na: https://apps.odok.cz/veklep-detail?p_p_id=material_WAR_odokkpl&p_p_lifecycle=0&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_p_col_id=column-1&p_p_col_count=3&material_WAR_odokkpl_pid=ALBSBDRCHKS9&tab=detail

předložený návrh zákona rozumí digitální rozhraní neboli software přístupný uživateli, který mu umožňuje vyhledat jiného uživatele, účet jiného uživatele, nabídku či poptávku zboží nebo služeb jiného uživatele. Rovněž jím je takové digitální rozhraní, které umožňuje nabízet či poptávat zboží nebo služby, uzavřít transakci nebo komunikovat s jinými uživateli. Takovým rozhraním mohou být např. internetové stránky, aplikace, a to i mobilní fungující jako online tržiště, tedy prostor, který umožňuje vyhledat nějakého uživatele a jehož prostřednictvím dochází k uzavírání obchodů. Zdanění by však měla podléhat pouze ta rozhraní, která působí pouze jako zprostředkovatel těchto obchodů, nikoli každý e-shop, který prodává vlastní zboží nebo služby. Dle důvodové zprávy k návrhu zákona se pod pojmem mnohostranné digitální rozhraní rozumí např. sociální síť, online tržiště (např. dovezení jídla) nebo jiná internetová stránka, na níž si uživatelé mohou dohodnout dodávku zboží nebo poskytnutí služeb (např. ubytování, rezervace místa v restauraci).

Zdanění pak podléhá využití mnohostranného digitálního rozhraní, kterým se rozumí (i) umožnění uzavření transakce mezi uživateli prostřednictvím tohoto rozhraní a rovněž (ii) zpřístupnění tohoto rozhraní uživateli, resp. úplata, která byla s tímto využitím spojena. Návrh zákona stanovuje explicitní výjimky ze zdanění, mezi které spadá zejména poskytování regulovaných finančních služeb, provozování hazardních her, poskytování digitálního obsahu uživatelům (např. digitální vysílání), hraní počítačových her, poskytování komunikačních služeb nebo poskytování platebních služeb.

Tato služba se považuje za uskutečněnou dnem, ve kterém jsou známi všichni účastníci transakce v případě první služby, nebo dnem, ve kterém je splatná úplata, a to v případě služby zpřístupnění mnohostranného digitálního rozhraní uživateli.

I v případě tohoto okruhu služeb je důležitý regionální aspekt poskytnutí těchto služeb. Ten se projevuje tím, že účastníkem transakce musí být český uživatel, nebo se musí jednat o uživatelský účet českého uživatele. I v tomto případě je místní rozlišení navázáno na IP adresu a na jeho lokalizaci, která se musí nacházet na území České republiky. Pro zdanění těchto služeb tedy není důležité, kam je zboží dodáno nebo služba poskytnuta, nebo kde dochází k provedení platby.

Ad iii. Poskytnutí dat o uživateli

Poslední zdanitelná služba se týká úplatného poskytování dat o uživateli neboli souboru údajů shromážděných o uživateli. Není důležité, zda se jedná o prodej, směnu či jiné úplatné poskytnutí.

Jedná se jak o data získaná ze záznamů z provozu digitálního rozhraní, která nejsou jakkoli zpracovávána, tak data, která jsou už určitým způsobem zpracována (např. propojená s jinými údaji, které má provozovatel digitálního rozhraní k dispozici), avšak pouze ta, která byla generována činností uživatelů na digitálních rozhraních. Většinou se bude jednat o data automaticky generovaná a zpracovávána. Důvodová zpráva jako příklad dat, které spadnou do této dílčí daně, uvádí *data, v rámci kterých jsou k jednotlivým přístupům na digitální rozhraní přiřazeny údaje o geografické lokalizaci uživatelů nebo například o jejich věku.*²¹

²¹ Důvodová zpráva k návrhu zákona o dani z digitálních služeb, s. 46. Dostupné online na: https://apps.odok.cz/veklep-detail?p_p_id=material_WAR_odokkpl&p_p_lifecycle=0&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_p_col_id=column-1&p_p_col_count=3&material_WAR_odokkpl_pid=ALBSBDRCHKS9&tab=detail

Návrh zákona explicitně ze zdanění vylučuje poskytnutí dat, která byla získána z čidel, nebo poskytnutí údajů regulovanou finanční entitou. Čidlem neboli senzorem v souladu s důvodovou zprávou předkladatel rozumí zařízení, které poskytuje výstup detekcí změn veličin nebo událostí.²² Může se jednat o nejrůznější magnetické nebo radiové senzory, čidla vlhkosti, čidla rychlosti proudění nebo snímače průtoku, čidla tlaku, čidla teploty, snímače polohy, chemický senzor.

Tato zdanitelná služba se považuje za uskutečněnou dnem, v němž došlo k poskytnutí dat o uživatelích.

I v případě této služby je důležité, aby došlo k poskytnutí na území České republiky. Návrh zákona místo poskytnutí zdanitelné služby navazuje na to, že ke shromáždění dat musí dojít v souvislosti s přístupem alespoň 1 českého uživatele na digitální rozhraní. I v tomto případě je primárně pro lokalizaci využita IP adresa.

Pro všechny tři okruhy zdanitelných služeb návrh zákona zavádí explicitní osvobození pro služby, které jsou poskytnuty mezi entitami v rámci jedné skupiny.

Základ daně a sazba daně

Navrhovaná právní úprava zakotvuje **základ daně** pro každou digitální službu podléhající zdanění samostatně, tedy pro každou dílčí daň. Vždy se jedná o úhrn úplat za příslušné digitální služby. Definice úplaty je inspirována úpravou úplaty v zákoně o dani z přidané hodnoty a rozumí se jí shodná *částka v peněžních prostředcích nebo hodnota nepeněžního plnění, které mají být nebo jsou poskytnuty za poskytnutí zdanitelné služby, bez ohledu na to, kdo má úplatu poskytnout nebo kdo ji poskytuje*. Zjednodušeně řečeno se jedná o vše, co plátce daně obdrží za příslušnou digitální službu bez ohledu na to, kdo úplatu poskytuje.

V případě **sazby digitální daně** se nejprve uvažovalo o rozmezí mezi 3–5 %.²³ Spodní hranice tohoto rozmezí korespondovala s navrhovanou unijní sazbou daně ve výši 3 %. Vláda však nakonec rozhodla že sazba daně z vybraných digitálních služeb bude ve výši 7 %, čemuž odpovídá i Ministerstvem financí předložený návrh zákona. Momentálně (březen 2020) přichází ministryně financí s tím, že by se sazba mohla snížit na 5 %.

Pro **vypočtení** výše **daně z vybraných digitálních služeb** je nejprve nutné vypočítat dílčí daně. Ty se počítají za každou vybranou digitální službu zvlášť, a to vynásobením základu dílčí daně zaokrouhleného na celé tisícikoruny nahoru a sazby daně. Celková výše digitální daně se následně získá součtem dílčích daní.

Zdaňovací období

Zdaňovacím obdobím daně z digitálních služeb je **kalendářní rok**.

Rozpočtové určení

Digitální daň bude v celém svém výnosu příjmem státního rozpočtu.

²² Důvodová zpráva k návrhu zákona o dani z digitálních služeb, s. 47. Dostupné online na: https://apps.odok.cz/veklep-detail?p_p_id=material_WAR_odokkpl&p_p_lifecycle=0&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_p_col_id=column-1&p_p_col_count=3&material_WAR_odokkpl_pid=ALBSBDRCHKS9&tab=detail

²³ Alena Schillerová v pořadu Partie diskutovala o chystaných daňových změnách | 2019 | Ministerstvo financí ČR. *Ministerstvo financí ČR* [online]. Copyright © 2005 [cit. 24.10.2019]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/v-mediich/2019/alena-schillerova-v-poradu-partie-diskut-34923>

Správa daně

Správce digitální daně bude Specializovaný finanční úřad. Tato volba Ministerstva financí je pochopitelná. Digitální daň cílí na specifickou množinu plátců, u nichž se předpokládá, že většinou budou mít sídlo mimo území České republiky. Nadto se jedná o skupinu plátců o určité velikosti, kteří zaujímají na trhu silné postavení. Vzhledem k tomu, že již v dnešní době spadají do působnosti Specializovaného finančního úřadu specifické kategorie daňových subjektů (jako např. členové skupiny podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů), byla tato volba nasnadě.

Shodně jako v případě jiných daní i zde se zakotvuje povinnost podat přihlášku k registraci do 15 dnů ode dne, kdy plátcí daně vznikla daňová povinnost. Daňová povinnost vzniká ke dni uskutečnění zdanitelné služby (např. dnem, v němž došlo k poskytnutí dat o uživatelích). Jinými slovy řečeno, jakmile osoba, která splňuje definici plátce daně, poskytne poprvé službu, která podléhá zdanění, má 15 dnů na to, aby podala přihlášku k registraci. Pokud ke dni uskutečnění zdanitelné služby není úplata známá, vzniká daňová povinnost dnem, kdy se úplata stane známou.

Daňové přiznání se podává pouze elektronicky, což při využití subsidiární úpravy daňového řádu znamená

- datovou zprávou podepsanou způsobem, se kterým jiný právní předpis spojuje účinky vlastnoručního podpisu, nebo
- prostřednictvím portálu Finanční správy s využitím přístupových údajů datové schránky.

Daňové přiznání se v souladu s úpravou daňového řádu bude podávat do 3 měsíců po skončení zdaňovacího období, tedy do 1. dubna následujícího roku, pokud na tento den nepřipadne sobota, neděle nebo svátek. V takovém případě až následující pracovní den. Ve stejné lhůtě je digitální daň rovněž splatná. V průběhu zdaňovacího období bude plátcé daně povinen hradit zálohy, a to v měsíčním intervalu vždy do 15. dne následujícího kalendářního měsíce. Výše zálohy bude odpovídat jedné dvanáctině výše daně za předchozí zdaňovací období. Uhrazené zálohy se po skončení zdaňovacího období započítají na úhradu splatné daně.

Z hlediska stanovení daně se plánuje zavést tzv. samovyměření a samodoměření daně, které je již dnes známé např. v oblasti daně z hazardních her nebo v oblasti daně z přidané hodnoty ve zvláštním režimu jednoho správního místa (tzv. Mini One Stop Shop).

Jednou z dalších inspirací ze zákona o dani z přidané hodnoty je institut nespolehlivého plátce, který je zaveden pro případy, že plátcé daně z digitálních služeb poruší závažným způsobem své povinnosti vztahující se ke správě digitální daně. Tento institut směřuje na reputační pověst plátce daně. Samotný návrh zákona neobsahuje žádný další institut spojený s nespolehlivým plátcem, jako je tomu např. v případě ručení u daně z přidané hodnoty. V oblasti daňového práva však tento institut bude bezesporu využitelný v případech, kdy se po daňovém subjektu požaduje plnění povinností při správě daní (např. v případě prominutí daně nebo příslušenství daně, v případě povolení podle zákona o spotřebních daních).

Digitální daň ve vybraných evropských zemích

Protože nebylo dosaženo shody na jednotné unijní úpravě digitální daně, rozhodly se i jiné členské státy Evropské unie zavést digitální daň na národní úrovni. Z přijatých, resp. navrhovaných národních právních úprav je zřejmé, že inspirací ve větší či menší míře je právě neschválený návrh unijní směrnice.

Francie

Digitální daň je ve Francii běžně přezdívána jako Gafa daň.²⁴ Tento akronym označuje čtyři hlavní subjekty, na které by digitální daň měla dopadnout, a to Google, Apple, Facebook a Amazon. Návrh zákona o digitální dani byl finálně schválen dne 11. července 2019 Senátem.²⁵ Zdanění však budou podléhat všechny služby poskytnuté od 1. ledna 2019.

Digitální daň²⁶ směřuje na tři oblasti digitálních služeb (i) provedení cílené online reklamy, (ii) činnost zprostředkovatelských platforem (tedy obdoba českého využití mnohostranných digitálních rozhraní) a (iii) prodej dat o uživateli pro reklamní účely. K poskytnutí těchto služeb musí dojít na území Francie, resp. francouzskému uživateli.

Francouzská úprava směřuje na velké hráče na trhu, proto je v úpravě digitální daně stanoveno, že se zdanění týká pouze osob, které dosahují ve Francii příjmů nad 25 milionů EUR (cca 640 milionů Kč) a zároveň celosvětově nad 750 mil. EUR (cca 19,2 miliardy Kč).

Sazba daně byla stanovena ve výši 3 %.

Z hlediska výnosu této daně se předpokládá, že státnímu rozpočtu přinese 400 milionů EUR pro rok 2019 (cca 10,2 miliardy Kč) a 650 milionů EUR pro rok 2020 (cca 16,5 miliardy Kč).²⁷

Koncem ledna 2020 se Francie a Spojené státy dohodly na příměří v rámci sporu ohledně digitální daně. Francouzští představitelé uvedli, že odloží výběr daně na konec roku 2020 a Spojené státy na oplátku stáhnou přípravy na zavedení odvetných cel. Obě země se zároveň dohodly na tom, že je potřeba najít řešení především na půdě OECD.

²⁴ La taxe Gafa définitivement adoptée par le Parlement. Le Figaro - Actualité en direct et informations en continu [online]. Dostupné z: <https://www.lefigaro.fr/conjoncture/qu-est-ce-que-la-taxe-gafa-en-passe-d-etre-definitivement-adoptee-20190704>

²⁵ Le Parlement adopte définitivement la « taxe Gafa », contestée par les Etats-Unis. *Le Monde.fr - Actualités et Infos en France et dans le monde* [online]. Copyright © 2018 Denis Pushkarev [cit. 25.10.2019]. Dostupné z: https://www.lemonde.fr/economie/article/2019/07/11/le-parlement-francais-adopte-definitivement-la-taxe-gafa-contestee-par-les-etats-unis_5488135_3234.html

²⁶ LOI n° 2019-759 du 24 juillet 2019 portant création d'une taxe sur les services numériques et modification de la trajectoire de baisse de l'impôt sur les sociétés | Legifrance. Accueil | Légifrance, le service public de la diffusion du droit [online]. Dostupné z: https://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?sessionId=705CBED853DC381CC60DE11B10AFBCEA_tplgfr33s_3?cidTexte=JORFTEXT000038811588&dateTexte=&oldAction=rechJO&categorieLien=id&idJO=JORFCONT000038811585

²⁷ Taxe Gafa sur les services numériques adoptée le 11 juillet 2019: La France risque-t-elle des représailles américaines? *Thierryvallatavocat.com* [online]. Dostupné z: <http://www.thierryvallatavocat.com/2019/07/taxe-gafa-sur-les-services-numeriques-adoptee-le-11-juillet-2019-la-france-risque-t-elle-des-represailles-americaines.html>

Rakousko

V Rakousku byl návrh zákona, kterým se zavádí digitální daň vládou schválen již v dubnu roku 2019.²⁸ Dne 20. září 2019 byl návrh zákona schválen Parlamentem. Aktuálně již chybí pouze poslední formalities pro to, aby návrh zákona mohl vstoupit v platnost. Účinnost se předpokládá od roku 2020.

Předmětem zdanění digitální daní jsou pouze digitální reklamní služby poskytnuté za úplatu na území Rakouska.²⁹ Prahy pro vznik plátcovství jsou v Rakousku nastaveny na 750 mil. EUR (cca 19,2 miliardy Kč) celosvětového obrátu a zároveň na 25 mil. EUR (cca 640 mil. Kč) obrátu ze zdanitelných služeb v Rakousku. Pokud se jedná o subjekt, který je součástí skupiny, je rozhodný obrát celé skupiny.

Sazba daně je stanovena ve výši 5 %.

Dle vládních odhadů se předpokládá příjem z digitální daně ve výši 200 mil. EUR ročně.³⁰

Itálie

V Itálii je digitální daň pro změnu známá pod pojmem „web tax“.³¹ Pokusy o její zavedení se objevily již v roce 2018, avšak žádná úprava dosud nebyla účinná. Až v letošním roce se povedlo schválit všechny potřebné právní předpisy, aby byla digitální daň od roku 2020 aplikována.³²

Digitální daní podléhají pouze ty subjekty, jejichž celkové celosvětové příjmy v průběhu kalendářního roku činí nejméně 750 mil. EUR (cca 19,2 miliardy Kč) a zároveň částka z poskytnutých digitálních služeb činí alespoň 5,5 mil. EUR (cca 130 mil. Kč). Digitální daní budou zatíženy tři druhy digitálních služeb, a to (i) cílená reklama, (ii) poskytování digitálního

²⁸ Einnahmen aus Onlinewerbung: Österreich beschließt Digitalsteuer | tagesschau.de. Aktuelle Nachrichten - Inland Ausland Wirtschaft Kultur Sport - ARD Tagesschau | tagesschau.de [online]. Copyright © ARD [cit. 02.11.2019]. Dostupné z: <https://www.tagesschau.de/ausland/oesterreich-digitalsteuer-101.html>

²⁹ 132/ME (XXVI. GP) - Digitalsteuergesetz 2020, Umsatzsteuergesetz 1994, Änderung. Österreichisches Parlament [online]. Copyright © [cit. 02.11.2019]. Dostupné z: https://www.parlament.gv.at/PAKT/VHG/XXVI/ME/ME_00132/index.shtml

³⁰ Einnahmen aus Onlinewerbung: Österreich beschließt Digitalsteuer | tagesschau.de. Aktuelle Nachrichten - Inland Ausland Wirtschaft Kultur Sport - ARD Tagesschau | tagesschau.de [online]. Copyright © ARD [cit. 02.11.2019]. Dostupné z: <https://www.tagesschau.de/ausland/oesterreich-digitalsteuer-101.html>

³¹ Např. Web tax Italia 2020: cos'è e come funziona la Digital tax al 3%. *The Italian Times - News su Mondo, Politica, Economia e tanto altro...* [online]. Copyright © RIPRODUZIONE RISERVATA [cit. 25.10.2019]. Dostupné z: <https://www.theitaliantimes.it/economia/web-tax-italia-cos-e-come-funziona-imposta-sulle-transazioni-digitali-141019/>

³² Např. Web tax Italia 2020: cos'è e come funziona la Digital tax al 3%. *The Italian Times - News su Mondo, Politica, Economia e tanto altro...* [online]. Copyright © RIPRODUZIONE RISERVATA [cit. 25.10.2019]. Dostupné z: <https://www.theitaliantimes.it/economia/web-tax-italia-cos-e-come-funziona-imposta-sulle-transazioni-digitali-141019/>

Italové si odsouhlasili 3% digitální daň a pořádně tím naštváli Trumpa - Lupa.cz. *Lupa.cz - server o českém Internetu* [online]. Copyright © 1998 [cit. 25.10.2019]. Dostupné z: <https://www.lupa.cz/aktuality/italove-si-odsouhlasili-3-digitalni-dan-a-poradne-tim-nastvali-trumpa/>

mnohostranného rozhraní a (iii) pře prodej dat o uživatelích.³³ K poskytnutí těchto služeb musí dojít na území Itálie, resp. italským uživatelům.

Sazba digitální daně byla schválena ve výši 3 %.

Odhaduje se, že pro rok 2019 přinese digitální daň do státního rozpočtu 150 milionů EUR, pro další roky 600 mil. EUR.³⁴

Velká Británie

Digitální daň se plánuje zavést rovněž ve Velké Británii, a to pod názvem „The Digital Services Tax“.³⁵ Její zavedení by mělo být uskutečněno prostřednictvím rozpočtového zákona pro rozpočtový rok, který započne od 1. dubna 2020. Zdanění budou podléhat služby, které budou poskytnuty od tohoto data.

Dne 11. července 2019 byl představen návrh nové digitální daně, ze kterého plyne následující nastavení digitální daně.³⁶ Digitální dani podléhají subjekty, které v rámci skupiny dosáhnou celkových celosvětových příjmů za rok více než 500 mil. GBP (cca 14,75 mld. Kč) a zároveň částka z poskytnutých digitálních služeb na území Velké Británie činí alespoň 25 mil. GBP (cca 737,5 mil. Kč). Digitální dani budou zatíženy primárně služby poskytování platformy sociálních médií, internetového vyhledávání nebo e-tržiště. Pokud by byly k těmto službám přidružené i služby související s cílenou reklamou, budou zdaněny i tyto přidružené služby. Zdanění podléhají pouze služby, u kterých příjmy pocházejí od uživatelů ve Velké Británii, resp. v případě reklamy, pokud má být reklama zobrazena britským uživatelem, za kterého se považuje uživatel, který se obvykle nachází na území Velké Británie.

Návrh počítá s tím, že první příjem ze zdanitelných služeb ve výši 25 mil. GBP nebude digitální dani podléhat.

Sazba digitální daně je navrhována ve výši 2 %.

Výhled v dalších zemích

O zavedení digitální daně se uvažuje rovněž v dalších státech Evropské unie. V některých už existuje návrh legislativy, v jiných se jedná pouze o politická vyjádření, která zdanění digitální ekonomiky podporují, avšak bez konkrétního návrhu. Do první kategorie spadá například Španělsko, které v roce 2019 předložilo návrh na zavedení digitální daně jako součást návrhu rozpočtu na následující fiskální rok, který vycházel z francouzské úpravy. Tento návrh byl však Parlamentem odmítnut.³⁷ Do druhé kategorie patří například Polsko, které oznámilo,

³³ Web Tax | Ipsos. *Ipsos: professionalità quotidiana* [online]. Copyright © Wolters Kluwer Italia [cit. 25.10.2019]. Dostupné z: <https://www.ipsos.it/wkpedia/web-tax>

³⁴ PwC TLS Avvocati e Commercialisti [online]. Copyright ©2 [cit. 25.10.2019]. Dostupné z: <https://www.pwc-tls.it/it/publications/assets/docs/tls-newsalert-07012019.pdf>

³⁵ Introduction of the new Digital Services Tax - GOV.UK. *Welcome to GOV.UK* [online]. Copyright © Crown copyright [cit. 29.10.2019]. Dostupné z: <https://www.gov.uk/government/publications/introduction-of-the-new-digital-services-tax/introduction-of-the-new-digital-services-tax#detailed-proposal>

³⁶ Introduction of the new Digital Services Tax - GOV.UK. *Welcome to GOV.UK* [online]. Copyright © Crown copyright [cit. 29.10.2019]. Dostupné z: <https://www.gov.uk/government/publications/introduction-of-the-new-digital-services-tax/introduction-of-the-new-digital-services-tax#detailed-proposal>

³⁷ Spain To Press Ahead With Digital Tax. *Tax-News.com | Global Tax News* [online]. Copyright © 2019 Wolters Kluwer and [cit. 31.10.2019]. Dostupné z: <https://www.tax-news.com/news/Spain To Press Ahead With Digital Tax 97210.html>

že brzy bude zákonná úprava zdanění digitální ekonomiky přijata, avšak dosud k předložení oficiálního návrhu nedošlo.³⁸ Rovněž Estonsko se vyjádřilo kladně k zavedení digitální daně, avšak nejdříve až od roku 2022.³⁹

K zavedení zdanění digitální ekonomiky se chystají i státy mimo Evropskou unii.⁴⁰ Za zmínku stojí například Turecko, které již návrh právního předpisu předložilo. Rovněž Kanada nebo Uganda zvažují zavedení obdobného typu zdanění.

Dopady digitální daně na business

Co se týká dopadu na podnikatelský sektor, můžeme hovořit o třech základních skupinách. První z nich je ta, na kterou je návrh zákona přímo mířen a jejich jména se v politických debatách objevují. Jsou mezi nimi například již zmiňovaná GAFA (Google, Amazon, Facebook, Apple), ale dále můžeme zmínit známé firmy, jako jsou Airbnb, Booking, Kiwi, Uber, Zalando atd.⁴¹

Druhou skupinou jsou firmy, o kterých zákonodárce sice nemluví, ale zákon na ně určitou formou bude platit. Mezi takové patří i české firmy, které mají roční obrat nad 750 mil EUR a mezi jejich aktivitami najdeme i daněné služby.

Třetí a poslední skupinou jsou firmy, které mají obrat vyšší než 750 mil EUR a díky implementaci daně nebudou moci měnit procesy svého podnikání nebo ho transformovat. Takový příklad by se dal ukázat na sektoru eCommerce, a to u těch největších hráčů na českém trhu. Pokud by některý z nich chtěl měnit svůj e-shop na tzv. market place, což znamená zprostředkovaný obchod, automaticky by na ně digitální daň v rámci této služby začala platit. Dále jsou to velcí hráči, kteří mohou mít obavy investovat do začínajících projektů využívající mnohostranné digitální rozhraní, díky kterým by se na ně také daň mohla vztahovat.

Nemalá část českých firem se zavedením digitální daně souhlasí. Domnívají se, že se tím aspoň trochu dokáže narovnat daňové prostředí digitálního trhu, které je dneska silně netransparentní. Je zřejmé, že pokud se podíváme na odvedenou daň z příjmu právnických osob od českého a nadnárodního vyhledávače, nebudeme se stačit divit, ale otázkou stále zůstává, jestli je digitální daň tím opatřením, které opravdu dokáže daňové prostředí narovnat.

Obezřetná část businessu si ovšem uvědomuje, že digitální daň není nic jiného než určitá forma sektorové daně a bojí se, že by v budoucnosti mohla být implementovaná jistá podobná forma daně i na jejich druh podnikání. Takové obavy již zaznívají mezi podnikateli v telekomunikačním průmyslu a dodávají, že by po takovém zavedení sektorové daně došlo jednoznačně ke snížení investic do budování sítí, a to především z důvodu zatížení dlouhými daňovými odpisy na telekomunikační infrastrukturu.

³⁸ Poland Said To Have Ditched Plans For Digital Tax. Tax-News.com | Global Tax News [online]. Copyright © 2019 Wolters Kluwer and [cit. 31.10.2019]. Dostupné z: https://www.tax-news.com/news/Poland_Said_To_Have_Ditched_Plans_For_Digital_Tax_97319.html

³⁹ Estonia to tax international digital companies in three years | Economy | ERR. news | ERR [online]. Dostupné z: <https://news.err.ee/993554/estonia-to-tax-international-digital-companies-in-three-years>

⁴⁰ Announced, Proposed, and Implemented Digital Services Taxes in Europe. Taxfoundation.org [online]. Dostupné z: <https://taxfoundation.org/digital-taxes-europe-2019/>

⁴¹ A Fair and Efficient Tax System in the European Union for the Digital Single Market. European Commission [online]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/communication_taxation_digital_single_market_en.pdf

V posledních měsících se i rozhořel spor mezi politickou reprezentací USA a Francie týkající se právě digitálního zdanění. Spojené státy americké poukazovaly na fakt, že se zdanění týká výhradně jejich firem a tím pádem se jedná o diskriminační opatření, proti kterému se budou bránit jak na mezinárodní úrovni, tak na úrovni možného zavedení cel.⁴²

Koncem října americký ministr financí Steven Mnuchin oznámil, že dohoda s Paříží a OECD zatím není na stole, ale už se blíží dobrým směrem. USA si přejí, aby zastřešující dohoda o digitálním obchodu vznikla na půdě ekonomického fóra G20. Nutno dodat, že tento argument je opravdu relevantní, protože implementace digitální daně na národní úrovni postrádá při možnostech globálního a digitálního světa poměrně smysl.

V únoru 2020 poslal velvyslanec Spojených států dopis poslancům rozpočtového výboru, ve kterém je informuje, že *si Spojené státy ponechávají právo přijmout příslušná opatření na obranu vlastních inovačních firem, což by mohlo zahrnovat odvetná opatření.* Tímto vyjádřením tedy připustil, že Spojené státy jsou připraveny uvalit cla na zboží a služby z ČR⁴³

⁴²Trumpovi vadí francouzská digitální daň, hrozí zavedením cla na víno. Naprosto stupidní, reaguje Paříž. *Česká televize* [online]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/2885324-trumpovi-vadi-francouzsko-digitalni-dan-hrozi-zavedenim-cla-na-vino-naprosto-stupidni>

⁴³USA stupňují tlak na Česko kvůli dani. *Hospodářské noviny* [online]. Dostupné z: <https://archiv.ihned.cz/c1-66722670-usa-stupnuji-tlak-na-cesko-kvuli-dani>

Závěr a doporučení

- Zavedení digitální daně na národní úrovni je z pohledu státu zcela pochopitelný krok za stávající netransparentní situace. I po jejím zavedení ovšem stále zůstane obava z příjmových očekávání, ale také z pohledu funkčnosti jejího výběru a možné vymahatelnosti.
- To, co již dneska dokážeme s jistotou odhadnout je fakt, že tato daň bude mít určitě značný dopad na spotřebitele. Především u provozovatelů sociálních sítí si dokážeme představit, že bude daň přímo součástí platby za službu (reklama) a tím pádem bude celé břemeno daně přeneseno na uživatele, potažmo spotřebitele. Dále se samozřejmě jedná o různé služby či aplikace, které dnes využívají statisíce uživatelů a kterým se tyto služby nejspíše také prodají.
- Digitální daň zároveň může omezit či úplně zastavit možné transformace či vznik nového druhu podnikání u společností, které momentálně splňují obrátová kritéria, ale jejich stávající služby do zdanění nespádají. V České republice se toto týká hlavně velkých hráčů podnikajících v elektronickém obchodu, kteří podnikají nejen na území ČR, ale i v ostatních státech Evropské unie.
- Pro efektivní zavedení tohoto druhu daně, by Česká republika měla určitě usilovat o koordinaci minimálně na evropské úrovni. Je zcela nezbytné, aby byl celý proces koordinovaný a vznikla dohoda napříč všemi státy. I přes tento fakt by bylo stěžejní, jak by se k tomuto opatření zachovaly Spojené státy americké a jak by musela vypadat dohoda mezi EU a USA.

MAREK ONDROUŠEK Analytik a konzultant

Marek Ondroušek se od mládí angažoval v IT sektoru na různých pracovních pozicích. V posledních 7 letech pracoval ve státním sektoru, kde byl ředitelem odboru analýz a informací na Úřadu vlády, posléze náměstkem ministra pro lidská práva a legislativu a jeho poslední angažmá bylo na Ministerstvu průmyslu a obchodu na pozici náměstka pro koordinaci agendy telekomunikací a digitalizace.

Je odborníkem v oblasti telekomunikací, ICT, ochrany osobních údajů a poskytuje v nich také poradenství. Ve svém volném čase se zajímá o implementaci a využití nových technologií jako jsou AR, VR a sítě 5G. Vystupuje na telekomunikačních konferencích a spolupracuje s Asociací virtuální a rozšířené reality.

Zdroje

Jednotný digitální trh v Evropě - Consilium. *Home - Consilium* [online]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/digital-single-market/>

Digital taxation - Consilium. *Home - Consilium* [online]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/digital-taxation/>

Council conclusions on digital taxation, 5/12/2017. *Home - Consilium* [online]. Copyright © [cit. 29.10.2019]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/media/31933/st15175en17.pdf>

Jednotný digitální trh | Evropská komise. *European Commission | Choose your language | Choisir une langue | Wählen Sie eine Sprache* [online]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/commission/priorities/digital-single-market_cs

Návrh směrnice Rady o společném systému daně z digitálních služeb jako daně z příjmu z poskytování určitých digitálních služeb [online]. Copyright ©C [cit. 30.10.2019]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018PC0148&from=CS>

Economic and Financial Affairs Council, 12/03/2019 - Consilium. *Home - Consilium* [online]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/ecofin/2019/03/12/>

Přijaté texty - Finanční trestná činnost, vyhýbání se daňovým povinnostem a daňové úniky - Úterý, 26. března 2019. [online]. Copyright © Evropská unie, 2019 [cit. 29.10.2019]. Dostupné z: http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2019-0240_CS.html

EUR-Lex — Access to European Union law — choose your language [online]. Copyright ©C [cit. 30.10.2019]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018PC0148&from=CS>

Návrh směrnice Rady o společném systému daně z digitální reklamy jako daně z příjmu z poskytování služeb digitální reklamy - politická dohoda [online]. Copyright ©C [cit. 30.10.2019]. Dostupné z: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6873-2019-INIT/cs/pdf>

OECD invites public input on the Secretariat Proposal for a "Unified Approach" under Pillar One - OECD. *OECD.org - OECD* [online]. Copyright © 2019 Organisation for Economic [cit. 30.10.2019]. Dostupné z: <https://www.oecd.org/tax/beps/oecd-invites-public-input-on-the-secretariat-proposal-for-a-unified-approach-under-pillar-one.htm>

Country by Country Reporting (CbCR). *Finanční správa* [online]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/mezinarodni-spoluprace/mezinarodni-zdanovani-prime-dane/country-by-country-reporting>

Vláda zavede sedmiprocentní digitální daň pro internetové giganty | ČeskéNoviny.cz. *České noviny | ČeskéNoviny.cz* [online]. Copyright © Copyright 2019 ČTK [cit. 01.11.2019]. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/vlada-zavede-sedmiprocentni-digitalni-dan-pro-internetove-giganty/1751001>

Materiál - Portál Aplikace ODok. *Úvodní stránka - Portál Aplikace ODok* [online]. Copyright © 2019 [cit. 01.11.2019]. Dostupné z: https://apps.odok.cz/veklep-detail?p_p_id=material_WAR_odokkpl&p_p_lifecycle=0&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_p_col_id=column-1&p_p_col_count=3&material_WAR_odokkpl_pid=ALSBDRCHKS9&tab=detail

Stanovisko Evropské komise sp. zn. WK 12861/2018 INIT ze dne 25. října 2018.

Alena Schillerová v pořadu Partie diskutovala o chystaných daňových změnách | 2019 | Ministerstvo financí ČR. *Ministerstvo financí ČR* [online]. Copyright © 2005 [cit. 24.10.2019]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/v-mediich/2019/alena-schillerova-v-poradu-partie-diskut-34923>

La taxe Gafa définitivement adoptée par le Parlement. Le Figaro - Actualité en direct et informations en continu [online]. Dostupné z: <https://www.lefigaro.fr/conjoncture/qu-est-ce-que-la-taxe-gafa-en-passe-d-etre-definitivement-adoptee-20190704>

Le Parlement adopte définitivement la « taxe Gafa », contestée par les Etats-Unis. *Le Monde.fr - Actualités et Infos en France et dans le monde* [online]. Copyright © 2018 Denis Pushkarev [cit. 25.10.2019]. Dostupné z: https://www.lemonde.fr/economie/article/2019/07/11/le-parlement-francais-adopte-definitivement-la-taxe-gafa-contestee-par-les-etats-unis_5488135_3234.html

LOI n° 2019-759 du 24 juillet 2019 portant création d'une taxe sur les services numériques et modification de la trajectoire de baisse de l'impôt sur les sociétés | Legifrance. Accueil | Légifrance, le service public de la diffusion du droit [online]. Dostupné z: https://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do;jsessionid=705CBED853DC381CC60DE11B10AFBCEA.tplgfr33s_3?cidTexte=JORFTEXT000038811588&dateTexte=&oldAction=rechJO&categorieLien=id&idJO=JORFCONT000038811585

Taxe Gafa sur les services numériques adoptée le 11 juillet 2019: La France risque-t-elle des représailles américaines? *Thierryvallatavocat.com* [online]. Dostupné z: <http://www.thierryvallatavocat.com/2019/07/taxe-gafa-sur-les-services-numeriques-adoptee-le-11-juillet-2019-la-france-risque-t-elle-des-represailles-americaines.html>

Einnahmen aus Onlinewerbung: Österreich beschließt Digitalsteuer | tagesschau.de. Aktuelle Nachrichten - Inland Ausland Wirtschaft Kultur Sport - ARD Tagesschau | tagesschau.de [online]. Copyright © ARD [cit. 02.11.2019]. Dostupné z: <https://www.tagesschau.de/ausland/oesterreich-digitalsteuer-101.html>

132/ME (XXVI. GP) - Digitalsteuergesetz 2020, Umsatzsteuergesetz 1994, Änderung. Österreichisches Parlament [online]. Copyright © [cit. 02.11.2019]. Dostupné z: https://www.parlament.gv.at/PAKT/VHG/XXVI/ME/ME_00132/index.shtml

Web tax Italia 2020: cos'è e come funziona la Digital tax al 3%. *The Italian Times - News su Mondo, Politica, Economia e tanto altro...* [online]. Copyright © RIPRODUZIONE RISERVATA [cit. 25.10.2019]. Dostupné z: https://www.theitaliantimes.it/economia/web-tax-italia-cos-e-come-funziona-imposta-sulle-transazioni-digitali_141019/

Italové si odsouhlasili 3% digitální daň a pořádně tím naštváli Trumpa - Lupa.cz. *Lupa.cz - server o českém Internetu* [online]. Copyright © 1998 [cit. 25.10.2019]. Dostupné z: <https://www.lupa.cz/aktuality/italove-si-odsouhlasili-3-digitalni-dan-a-poradne-tim-nastvali-trumpa/>

Web Tax | Ipsoa. *Ipsoa: professionalità quotidiana* [online]. Copyright © Wolters Kluwer Italia [cit. 25.10.2019]. Dostupné z: <https://www.ipsoa.it/wkpedia/web-tax>

PwC TLS Avvocati e Commercialisti [online]. Copyright ©2 [cit. 25.10.2019]. Dostupné z: <https://www.pwc-tls.it/it/publications/assets/docs/tls-newsalert-07012019.pdf>

Introduction of the new Digital Services Tax - GOV.UK. *Welcome to GOV.UK* [online]. Copyright © Crown copyright [cit. 29.10.2019]. Dostupné z: <https://www.gov.uk/government/publications/introduction-of-the-new-digital-services-tax/introduction-of-the-new-digital-services-tax#detailed-proposal>

Spain To Press Ahead With Digital Tax. *Tax-News.com | Global Tax News* [online]. Copyright © 2019 Wolters Kluwer and [cit. 31.10.2019]. Dostupné z: [https://www.tax-news.com/news/Spain To Press Ahead With Digital Tax 97210.html](https://www.tax-news.com/news/Spain-To-Press-Ahead-With-Digital-Tax-97210.html)

Poland Said To Have Ditched Plans For Digital Tax. *Tax-News.com | Global Tax News* [online]. Copyright © 2019 Wolters Kluwer and [cit. 31.10.2019]. Dostupné z: [https://www.tax-news.com/news/Poland Said To Have Ditched Plans For Digital Tax 97319.html](https://www.tax-news.com/news/Poland-Said-To-Have-Ditched-Plans-For-Digital-Tax-97319.html)

Estonia to tax international digital companies in three years | Economy | *ERR. news | ERR* [online]. Dostupné z: <https://news.err.ee/993554/estonia-to-tax-international-digital-companies-in-three-years>

Announced, Proposed, and Implemented Digital Services Taxes in Europe. *Taxfoundation.org* [online]. Dostupné z: <https://taxfoundation.org/digital-taxes-europe-2019/>

A Fair and Efficient Tax System in the European Union for the Digital Single Market. *European Commission* [online]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/communication_taxation_digital_single_market_en.pdf

Trumpovi vadí francouzská digitální daň, hrozí zavedením cla na víno. Naprosto stupidní, reaguje Paříž. *Česká televize* [online]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/2885324-trumpovi-vadi-francouzska-digitalni-dan-hrozi-zavedenim-cla-na-vino-naprosto-stupidni>

USA stupňují tlak na Česko kvůli dani. *Ihned.cz* [online]. Dostupné z: <https://archiv.ihned.cz/c1-66722670-usa-stupnuji-tlak-na-cesko-kvuli-dani>